

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 463. Qualiter legatarii & fideicommissarii hypothecam habeant in bonis à testatore relictis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

tradunt Gloss. in c. ex literis. v. obligata. h. r. Abb. *ibid.* num. 11. Hof. in *sum. b. t.* num. 3. Laym. l. 3. *tract. 4. c. 30.* num. 3. Pirh. *h. t.* num. 40. Rodriquez. *de concurs. creditor.* p. 1. d. 5. num. 11. Negus. *cit. m. 4.* num. 120. Merlin. *loc. cit. l. 3. quest. 33.* Berlich. *cit. concl. 67. num. 47.* Lauterbach. §. 89. De hospitalibus aliisque piis locis. Gloss. *cit.* Abb. Laym. Lauterbach. *LL. cit.* Merlin. *loc. cit. quest. 12.* Berlich. *loc. cit. num. 55.* De civitatibus Molin. *loc. cit. d. 536.* num. 7. Berlich. *num. 41.* Merlin. l. 3. *quest. 2.* Richter. *de jur. & privil. creditorum. c. 4. f. 1.* num. 99. Lauterbach. §. 87. Non tamen Ecclesia, hospitali, civitati conceditur hypotheca in aliorum suorum creditorum bonis, sicut dictum est de minoribus. Lauterbach. §. 89. Sed neque bona negotiorum gestoris ratione gestionis reperiri tacite hypothecata, inquit Muller. *ad ff. in quib. caus. th. 15. lit. n.* citans pro hoc Carpov. p. 2. c. 24. *def. 17.* & Harprecht. *ad Inst. tit. quibus mod. re contrah. oblig. §. 4. num. 59.* Est autem hæc hypotheca non secus, ac illa minorum, simplex; & incipit à tempore suscepti ab his administratoribus officii, non verò à tempore malæ administrationis. Lauterbach. §. 88. Merlin. l. 6. *quest. 4.*

Quest. 462. Pro quibus rebus hypothecata sit concessa liberis in bonis parentum?

R Esp. Est ea illis concessa in bonis parentum pro rebus adventitiis maternis & materni generis, quorum proprietas spectat ad liberos, & administratio ad patrem, ac proinde iis servanda sunt. l. 8. §. 4. *C. de secund. nupt. l. 6. §. fin. C. de bon. qua liberis.* Bachov. *de pign. l. 1. c. 9. a. num. 8.* Carpov. p. 1. c. 28. *def. 113.* Lauterbach. *in ff. in quib. caus. pig. §. 56.* statim ex tempore captæ administrationis, *cit. l. 6.* Lauterbach. *loc. cit.* remittens ad Merlin. *cit. l. 3. quest. 4.* & Berlich. *cit. concl. 67. num. 18.* & si ve dolo, si ve aliâ culpa parentes res illas malè administrarent. Bachov. *cit. c. 9. num. 8.* Lauterbach. *loc. cit.* Idque, si ve ad secunda vota transeat pater, si ve simpliciter apud se habeat res istiusmodi. Muller. *ad ff. in quib. caus. pign. th. 15. lit. x.* cum Bachov. *loc. cit. n. 4.* Pro aliis verò rebus adventitiis, etsi earum quoque usumfructum & administrationem habeat, nulla tamen liberis competit hypotheca. l. 6. §. 2. *C. de bonis qua liberis.* ubi etiam Imperator patres omni necessitate reddendarum rationum ratione horum bonorum liberat. Muller. *loc. cit.* Carpov. p. 2. c. 24. *def. 17.* Bachov. *loc. cit. num. 8.* Lauterbach. §. 47. ubi etiam in specie dicit de rebus liberis in testimonium Baptismi à susceptoribus donatis. Sic etiam, dum pater administrat filiorum res castrenses & quasi castrenses, vel adventitias irregulares, aut bona filii emancipati, filius ratione hujus administrationis non habet hypothecam in bonis paternis; deficit enim quò ad hoc dispositio legis, sine qua, ut dictum aliquoties, nulla admittenda vel extendenda hypotheca. Carpov. *loc. cit.* Bachov. *loc. cit. n. ult.* Lauterbach. §. 58. Cæterùm, ubi pater liberorum tutelam vel curam habet, ratione etiam horum bonorum competit liberis hypotheca in bonis patris per. l. 20. *C. de admistr. tutor.* Lauterbach. *loc. cit.* Denique pro legitima liberi nullam habent hypothecam; cum nullibi in jure id reperiat cautum. Merlin. *de*

pign. l. 3. quest. 7. num. 7. dicens esse receptissimam; Carpov. l. 3. *decis. 282.* Negulant. *cit. m. 4. n. 164.* Berlich. p. 1. *concl. 67. num. 67.* Mantica. *de tacit. & ambig. convent. l. 11. tit. 13.* Lauterbach. *loc. cit. §. 6.* Muller. *loc. cit.* contra Bald. *conf. 171.* Fulgos. *conf. 84.* Aretin. *conf. 156.* apud Muller. Nam imprimis eam non habent patre vivo; cum tunc eis non debebatur legitima; neque eo mortuo. Vel enim legitima est relicta, vel non est relicta, & si hoc factum sine justa causa, competit querela, non hypotheca. Si est relicta, vel competit independenter à voluntate patris testatoris tanquam debita ex dispositione legis, & pro ea quâ tali nullam lex hypothecam statuit. Vel est relicta titulo hæredis; & tunc ratione illius hypotheca constitui nequit, utpote cujus filius tunc est dominus; rei autem nostræ pignus constitui nequit. Vel titulo singulari tanquam legatum: & in hoc postremo casu ex testamento assignata in certa re vel summa simpliciter filio tanquam legatario pro ea aut supplemento illius conceditur hypotheca, in aliis nimirum bonis à defuncto relictis, ut Berlich. *cit. concl. 67. num. 99.* Decius. *conf. 235.* Carpov. l. 6. *respons. 46 n. 14.* Lauterbach. Muller. *LL. cit.* Qualiter verò filiabus pro educatione & elocatione earundem etiam feuda paterna sint tacite oppignorata, vide apud Muller. *cit. th. 15. lit. 7.* ubi pro affirmativa citat præter alios Schræder. *de feudis. p. 8. c. 1. num. 38.* Vulcey. *ir. eod. l. 5. c. 9. num. 57.*

Quest. 463. Qualiter igitur legatarii & fideicommissarii hypothecam habeant in bonis à testatore relictis?

R Esp. Hypotheca tacita pro legatis & fideicommissis consequendis legatariis & fideicommissariis statuta est. Molin. l. c. d. 536. n. 7. cum communi juxta clarum textum l. 1. *C. communia. de legat. §. 2. Inst. de legat.* non tamen in rebus propriis hæredum aut personarum oneratarum. Lauterbach. l. c. §. 65. Berlich. p. 3. *concl. 67. n. 69.* Mantica. l. c. tit. 17. n. 8. Merlin. l. 3. q. 14. n. 113. Muller. l. c. th. 16. lit. a. Nisi fortè hæres bona testatoris consumpserit vel dolo deserit possidere; pro ut in hoc casu bona hæredis in locum rerum hæreditarum substitui & hypotheca subijci, asserit Donell. *ad cit. l. 1.* quod tamen negat Lauterbach. *cit. §. 65. infine.* cum leges pro hoc citari solitæ id minimè evincant. Quamvis addat, quòd hoc in casu hæres, tanquam fictus possessor illarum rerum hypothecaria actione conveniri possit. Neque in ipsa re in specie legata. Lauterbach. l. c. utpote cujus dominium mox recta & ipso jure à morte testatoris transit in legatarium juxta l. 64. ff. *de furt.* & l. 80. *de legat.* modo res purè legata, & legatarius eam non repudiavit; res autem nostra nobis in pignus constitui nequit. l. 45. *de R. 7.* Neque in bonis alteri personæ legatis. *L. fideicommissorum. ff. ut in possess. legat.* Muller. l. c. sed tantum in cæteris bonis hæreditariis. Extenditur hæc hypotheca ad illos, quibus aliquid à legatariis vel fideicommissariis est relictum. *cit. l. 1.* Merlin. *cit. q. 14. n. 21.* & 27. Lauterbach. §. 61. Item ad eos, quibus ex donatione causâ mortis facta aliquid debetur, etsi hanc donationem non comprehendant verba *cit. l. 1.* hanc tamen esse ejus mentem & sententiam, censent Bachov. *de pignor. l. 1. c. 10. n. 6.* Mantica. l. c. tit. 12. num. 16. Merlin. *cit. q. 14. n. 127.* apud Lauterbach. §. 62. iis consentientem contra Bran-

Brunnem. ad cit. l. 1. distinguit idipsum Muller. l. c. in fine. Ita ut huic hypotheca sit locus, dum donatio mortis causâ facta per nudam promissionem, secus, si facta, per traditionem; eò quòd tunc dominium rei donata transeat in donatarium, & hic non remaneat amplius creditor, adeoque hypothecæ, utpote quæ in creditoris securitatem constituitur, locus non sit. Non tamen extenditur ad fideicommissarios universales sed solum ad particulares. Arg. cit. l. 1. Vinnius ad §. 3. Inst. de legat. à num. 1. Perez. in Cod. ad cit. tit. commun. de legat. num. 3. Zoëf. ad ff. tit. de legat. num. 6. quos unà cum parente suo citat & sequitur Lauterbach. l. c. contra Merlin. l. c. quæst. 15. n. 1. dissentientem ob l. 1. ff. de legat. §. l. 2. C. comm. de legat. vi quartum concessa est hæc hypotheca pro legatis & fideicommissis, nec non pro consequendis usuris debitis, ut cum Neguf. de pignor. p. 5. m. 1. num. 11. Lauterbach. §. 69. Uti & pro debitis ex donatione mortis causâ, datur in illis bonis defunctorum, quæ pervenerunt ad eos; à quibus legata & fideicommissa præstata, nimirum hæredes. cit. l. 1. C. commun. de legat. Lauterbach. §. 64. Unde, si præstata ab omnibus hæredibus, omnium hæredum portiones sunt obligatæ. Non tamen singulorum portiones pro legatis obligatæ sunt in solidum, sed tantum pro rata & portione, pro qua singuli personaliter conveniri possunt. cit. l. 1. & Brunnem. ibi. Muller. loc. cit. Unde, dum aliàs jus pignoris individuum esse constat ex l. 1. §. 2. C. si unus ex plur. hered. dicitur hæc hypotheca à Bartol. apud Lauterbach. cit. §. 24. specialissima, ab aliis anomala & irregularis. Caterùm si legatum vel fideicommissum ab uno vel à quibusdam ex pluribus hæredibus, istorum unius vel istorum plurium portio est subiecta huic hypothecæ cit. c. 1. vers. cum enim. nullo facto discrimine, sive res in portione illa hæreditaria illorum extiterint mortis tempore, sive postea ex causâ hæreditaria illis acquisita. Arg. cit. l. 1. junctâ L. fin. C. que res pignori. Lauterbach. cit. §. 64. in fin. dissentiente Merlin. Est hæc hypotheca simplex. Arg. cit. l. 1. junctâ Novell. 97. c. 3. Lauterbach. §. 66. ita etiam, ut inter plures legatarios ex eodem testamento concurrentes nullum sit temporis privilegium. Cumque legata non debeantur, nisi deducto ære alieno juxta §. ult. Inst. de leg. falcid. manifestè sequitur, legatarium alius creditoribus hæreditariis, etiam simplicibus, non præferri. l. 22. §. 4. §. 5. C. de jur. delib. Bachov. de pignor. l. 1. c. 10. num. 5. Berlich. p. 1. concl. 67. à num. 71. Carpov. p. 1. c. 28. def. 117. in fin. Lauterbach. §. 67. Muller. loc. cit. th. 16. lit. a. Incipit hæc hypotheca tempore mortis testatoris, dum legatum & fideicommissum relictum purè. Arg. cit. c. 1. Cedit enim tunc statim ab eo tempore dies legati & fideicommissi juxta l. 5. §. 1. ff. quand. legat. & consequenter hypotheca ea tacita tunc sumit initium Muller. loc. cit. Lauterbach. §. 66. Idem est, si relicta in diem certum, vel etiam incertum, modò is conditionem non faciat, cum tale legatum juxta l. 5. §. 1. §. l. 2. ff. quand. dies legat. non differat à puro, nisi quòd ad executionem & executionem. Muller. loc. cit. Si verò relicta sunt sub conditione, etsi sentiant plures cum Bald. tract. de dote in fin. part. 10. Neguf. de pign. p. 5. m. 1. à. num. 20. Ante existentiam seu purificationem testatoris bona non esse tacitè hypothecata, argumento à posteriore deducto: nempe,

quòd, si hæres aliquid ex bonis hæreditariis venderit, Legatarius purificata conditione rem ab emptore actione revocare possit; cum in legatis conditio non retrahatur: nihilominus etiam in Legato conditionato existente conditione legatario hypothecam tacitam competere ex tempore mortis testatoris, docent Fusar. de substit. quæst. 612. per tot. Bachov. de pign. l. 4. c. 2. num. 4. Brussel. tract. de condit. l. 2. tit. 3. num. 17. Muller. loc. cit. Lauterbach. §. 66. qui idipsum bene deducit ex eo, quòd hujusmodi Legatarius conditionalis existente conditione præferatur hypothecario, cui ante conditionem existentem res est oppignorata tanquam tempore prior, ut dicitur l. 9. §. 2. ff. qui potior in pign. hinc enim sequitur, quòd non tempore existentis conditionis prius caperit hypotheca, sed quòd jam à tempore mortis testatoris habuerit suum initium. Addit & aliam rationem Muller. nimirum quòd hypotheca pro conditionali debito constituta, conditione non existente in debitoris potestate, ea existente, vires suas habeat ex eo tempore, quo spes fuit debitum iri, idque etiam in debito conditionali ex testamento juxta l. 11. §. 1. ff. qui pot. in pign.

Quæst. 464. An & qualiter venditor & mutuans pecuniam habeat hypothecam in re vendita aut pecunia mutuo data?

I. R. Esp. ad primum: venditor in re vendita nondum tradita hypothecam in ea pro pretio convento habere nequit ut patet; quia dominium rei venditæ, nondum traditæ manet adhuc penes venditorem, etsi, ut Lauterbach. §. 85. ad instar & quasi jure pignoris saltem retineri possit. Re autem vendita & tradita pro pretio credito, seu de quo fidem emptori habuit, hypothecam tacitam in re vendita habere, donec pretium plenè solutum, etsi cum Molin. de f. & f. tract. 2. d. 438. & communi dicat Reiffenstuel. h. r. num. 27. citatis l. 13. §. 8. ff. de act. empti. §. l. 31. ff. de adil. edict. nihilominus negant Franzk. ad ff. tit. de pign. num. 39. Bachov. de pign. c. 13. num. 7. Besold. ad f. P. Wittenb. Lauterbach. loc. cit. De jure civili communi eam hypothecam competere venditori; eò quòd deficiat lex ita disponens. Dixi: jure communi: nam, ut testatur Lauterbach. jure Württembergico tali venditori secuto fidem emptoris conceditur hypotheca tam in mobilibus quam immobilibus, ita ut ea in mobilibus duret tantum, quousque res empta apud emptorem permanserit, & ab eo dolo malo non sit alienata, etsi, ut aliqui, formam immutaverit. De cætero qui hominem liberum ab hostibus captum suâ pecuniâ redemit, in redempto habere tacitam hypothecam seu legalem pignus, dicitur. in l. 2. C. de postlim. revers. l. 15. §. 20. ff. eod. tenentque hoc ipsum. Merlin. de pignor. l. 3. quæst. 22. num. 1. Bachov. loc. cit. c. 13. num. 2. Lauterbach. §. 86. non verò in reliquis redempti bonis, ut Lauterbach.

2. Respond. ad secundum: Idem quod de venditore dictum, dicendum de eo, qui pecuniarum mutuo dedit, nimirum non habere eum in ea, etiam dum adhuc salva penes mutuatarium seu debitorem reperitur, afruit Lauterbach. l. c. cum Rodriq. de concurs. creditor. p. 1. à. 7. num. 18.